

Praktijkadvies 'Ecologisch medebeheer met vrijwilligers'

o.b.v. Inspiratie Excursie 2 – Training 'Amsterdamse Groencoach'

Datum: 8 juli 2020

Locatie: Sportpark Voorland / Middenmeer

Excursieleider: Els de Vos ([Natuur je Beste Buur](#))

Wat is het doel?

Het doel van deze excursie was praktisch inzicht te geven in het organiseren van ecologisch of natuurvriendelijk medebeheer met vrijwilligers. Hoe doe je dat en wat heb je nodig?

Het begint met een goed plan en een organisatie die helpt om de plannen die er zijn te organiseren naar: kansrijk, kan lukken of kansloos. Als er duidelijkheid is over de toekomst van de plannen (dus kansrijk-kansloos) dan is het voor vrijwilligers makkelijker en fijner werken. Een voorbeeld is het idee voor een paddenpoel op iedere middenstip in de voetbalvelden. Dit is een leuk idee maar absoluut kansloos; wees hier dus voorzichtig mee en wek geen verwachtingen.

Essentieel is doorzettingsvermogen, incasseringsvermogen en de inspiratie om je in te zetten voor de goede zaak. Soms durven zeggen dat je het niet weet en soms ook op je strepen gaan staan en het hogerop in de organisatie zoeken. Maar vooral altijd proberen te praten en iedere kleine stap die geslaagd is vieren.

Een tip is om je te verdiepen in de termen die in het beheer gebruikt worden. Dat scheelt de helft in communicatie met de groenmedewerkers die jouw beleid of plan niet begrijpen. Als je moet vragen 'wat is dat klepelen eigenlijk?' dan sta je meteen 1-0 achter. Een cursus flora en faunabeheer doornemen scheelt veel. Vooral als je de data waarop bepaald beheer niet meer gedaan mag worden, in je eigen beheerplannen opneemt.

Inleiding excursie

Met een groep van ca. 20 groenliefhebbers verzamelden we bij het beheergebouw aan de Radioweg 76. Hier komen de vrijwilligers samen voor de pauzes en liggen de gereedschappen opgeslagen die wij gebruiken. Aan het einde van het parkeerterrein staat een bord over de sportparken en Natuur, je beste buur wordt daar genoemd. Dat bord staat in een bloemrijk grasveld wat door NJBB wordt beheerd.

Een groot jaarlijks terugkerend project is het knotten van de wilgen. Daar gaat wel eens iets mis als Pantar of de aannemer denkt dat ze verder moeten knotten dan dat de bedoeling is. Maar er zijn voldoende mensen van de afspraken op de hoogte dus er is altijd iemand die even contact opneemt.

We fietsen over het sportpark, via de Fruit4Sport en de mislukte paddenstoelkwekerij naar het Athenadijkje. De laatste stop is de Vlinderidylle. Deze is geopend in 2013 door de stadsdeelvoorzitter en Vlinderstichting als eerste Vlinderidylle in Amsterdam & Noord-Holland. Tijdens de fietsexcursie

hebben we het bijzondere en ecologische groen van sportpark Voorland en Middenmeer kunnen bewonderen. Een prachtig resultaat van de actieve inzet van vele vrijwilligers van NJBB.

Zelf aan de slag

Probeer enthousiaste mensen te vinden en probeer gezamenlijk tot een plan te komen. Houd je eigen plan altijd in het oog maar geef relevante en uitvoerbare ideeën van anderen ook een kans. Hoe meer plannen hoe meer mensen hun eigen visie kwijt kunnen en dus betrokken blijven.

Bij een klusdag probeer ik bijvoorbeeld altijd een aantal klussen te bedenken waar mensen uit kunnen kiezen. Zo kunnen ze zich thuis al voornemen iets te gaan doen. Ze kunnen echter ook kiezen met anderen, met wie ze graag samenwerken, te gaan klussen. Er zijn vaak mensen die met de één wel en met de ander niet graag samenwerken. Goede samenwerking maakt blij vrijwilligers en voorkomt de kans op ongelukken omdat mensen beter op elkaar letten en zich niet ergeren.

Coach anderen!

Probeer altijd positieve berichten te communiceren. Als je boos bent over iets wat is voorgevallen, probeer dan even bij jezelf na te gaan of je verwachtingen wel klopten. Bijvoorbeeld: het regent en er is onweer voorspeld; ga er dan niet van uit dat al je vrijwilligers komen, maar prijs degenen die wel komen en schrijf in je verslag dat je verheugd was over de opkomst (al was het misschien maar 1/10 deel van de mensen waarvoor je een klus had voorbereid). Niets is zo demotiverend als je ergens voor ingezet te hebben en dan ook nog een "kattige" mail/nieuwsbrief te ontvangen.

Wees niet bang mislukte projecten te benoemen; het feit dat je het geprobeerd hebt heeft misschien impact gehad op mensen dat je niet gezien hebt. Bijvoorbeeld: ons mislukte eetbare paddenstoelenproject heeft nieuwe vrijwilligers opgeleverd, mensen hebben fantastisch samengewerkt (en er zijn families high geworden omdat ze de boomstammetjes opgestookt hebben in de open haard). Een ander voorbeeld is onze eilandjes: Waternet heeft ze weggehaald maar de samenwerking tussen mensen die in de sloot moesten klussen en daar op hun eigen veiligheid en die van anderen moesten letten, was een ervaring waar ze nog over spreken! Ervaringen in het groen zijn enorm waardevol!

Ook belangrijk

Blijf vrijwilligers en jezelf constant uitdagen, o.a. door lezingen, cursussen en workshops te organiseren. Geef altijd de vrijwilligers eerst de kans om zich aan te melden, en daarna pas anderen, ook al organiseer je het in een openbare ruimte.

Vrijwilligers zijn dol op foto's maar kunnen ook zeer terughoudend zijn met betrekking tot hun privacy. Probeer altijd eerst uit te vinden hoe fijn ze het vinden om hun foto in de krant tegen te komen. Soms vragen subsidie verlenende instanties foto's met de vrijwilligers. Laat ze dan een poster voor hun hoofd houden zodat ze wel op de foto staan maar onherkenbaar zijn.

Een app groep werkt fantastisch maar ook daarvoor geldt dat niet iedereen er in wil en dan moet je vaak berichten meerdere keren sturen. Onze mails gaan naar diverse mailgroepen: de vrijwilligers, de belangstellenden, de buurtgenoten, de mannen van sport & bos, de stadsecologen en media. In de mails aan vrijwilligers staan wel foto's van mensen herkenbaar maar in de rest niet.

Verder lezen

- Alle factsheets van Vlinderstichting, Vogelbescherming, FLORON en RAVON.
- Flora en Faunawetgeving.
- Kleurkeur beheer.
- maps.amsterdam over wat er in jouw gebied al gemonitord wordt.
- Alle boeken over Amsterdamse stadsnatuur van onze stadsecologen en boomexperts.
- Alle boeken van Dave Goulson (m.n. de Tuinjungle).
- Boek 'Stadsnatuur maken' door Jacques Vink en Piet Vollaard.
- Boek 'Koekoek, een delta vol leven' door Edo van Uchelen.